

Youth for Habitat
INTERNATIONAL NETWORK

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI GENÇLİK ÇALIŞMA GRUBU SEMPOZYUMU

HABİTAT II Gençlerin Sorunları, Beklentileri, Çözüm Önerileri

16-17 Mart 1996, İTÜ İşletme Fakültesi,
İstanbul

HABİTAT II VE GÜNDEM 21 KARARLARININ HAYATA
GEÇİRİLMESİ İÇİN GENÇLİK DERNEĞİ

YOUTH FOR HABİTAT INTERNATIONAL NETWORK - TÜRKİYE

Kitapçık serisi No: 1

Marshall
boya

Tür Tanıtım

Reklam Hizmetleri Anonim Şirketi

Youth for Habitat
INTERNATIONAL NETWORK

Marshall
UNIVERSITY

INTERNET

Bu kitapçık, Habitat II ve Gündem 21 Kararlarının Hayata Geçirilmesi İçin Gençlik Derneği'nin (Youth For Habitat International Network-Türkiye) UNDP- Ankara (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) ve TOKİ (TC. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi) ile yürüttüğü proje kapsamında, Marshall ve Tür Tanıtım Reklam Hizmetleri A.Ş.'nin katkılarıyla basılmaktadır.

Proje Koordinatörü

Sezai Hazır

İletişim Danışmanı

Ender Merter

Proje Koordinatör Asistanı

Pamir Yörük

Editör

Emre Koyuncu

İ ç i n d e k i l e r

ÖNSÖZ	4
GENÇLİĞİN YÖNETİME KATILIMI	6
GENÇLİK ve KENTLEŞME	12
MADDE BAĞIMLILIĞI	14
GENÇLİK ve EĞİTİM	17
GENÇLİK VE İLETİŞİM	20
SEMPOZYUMA KATILAN KURUMLAR	24

ÖNSÖZ

Habitat II Sivil Toplum Kuruluşları Ev Sahibi Komitesi bünyesinde 21 Kasım 1995 'de 120 gençlik temsilcisinin katıldığı toplantı ile çalışmalarına başlayan Youth For Habitat International Network hedeflerini üç ana başlık etrafında topladı . Bunlardan ilki, Habitat II Konferansı'na gençliğin katılımını arttırmak ve hazırlanan ulusal raporda gençlik ile ilgili politikaların oluşturulmasını sağlamak. Bunun için yoğun bir bilgilendirme kampanyası başlatan organizasyonumuz 13 ilde Habitat II Kent Zirvesi hakkında bilgilendirme toplantıları yaptı, 60 konferans verdi ve 13 ilde gençliğin Habitat II Zirvesi'ne katılımını arttırmak için iletişim birimleri oluşturdu. Bir tarafta gençliğin katılımını sağlamak için çalışmalar yürüten YFHIN diğer taraftan "ev sahibi" olması nedeniyle lojistik ait yapı çalışmalarını yürüttü.

Gençlik politikalarının oluşturulması ve gençliğin zirveye katılımını arttırmak için çalışma ağı içinde yer alan gençlik organizasyonları ortaklığıyla gençlik ile ilgili politikalar belirlemek ve gençliğin eğitim kalitesini arttırmak için belirlenen uzmanlar tarafından eğitim vermek üzere Gençlik Çalışma Grubu bünyesinde 16 - 17 Mart 1996'da 13 ilden 420 gencin katıldığı bir sempozyum düzenlendi.

Toplantının ilk günü "Gençlik ve Kentleşme, Gençlik ve Eğitim, Gençliğin Yönetime Katılımı" konularında uzmanlar tarafından eğitim verildi. Toplantının ikinci günü ise "Gençlik ve Kentleşme, Gençlik ve Eğitim, Gençlik ve İletişim, Gençliğin Yönetime Katılımı, Gençlik ve Bağımlılık" konularında atelye çalışmaları yapıldı. Yapılan atelye çalışmaları çıktılarını Habitat II Dördüncü Ulusal Komitesi'ne sunuldu ve daha önce hazırlanan ulusal raporda gençlik ile ilgili hiç öncelikli madde olmamasına rağmen sunulan bu rapordan sonra "Ulusal Rapor ve Eylem Planında Öncelikli Konu :18 - Gençlere Fırsat Eşitliği içinde Kendilerini Yetiştirecekleri Ortamın Sağlanması" başlığı altında ilave edildi .

Gençliğin günümüzde yaşamakta olduğu sosyalleşme sürecinin gençleri aşırı bireyselleştirdiği, toplum sorunlarına karşı duyarsızlaştırdığı, katılım konusunda çok istekli yapmadığı gözlemlenmektedir. Bu isteği gösterdiğinde de karşısında anlayışlı bir muhatap bulamamaktadır. Bu, Türkiye demokrasisi açısından ciddi bir tehlikedir, gençlerin sorunlarına örgütlenerek sahip çıkmaları en etkili demokrasi eğitimini sağlayacaktır.

Bu açıdan bakıldığında bu sempozyum belki de ilk defa çeşitli illerden gençlerin farklı inançlardan, kültürlerden, bölgelerden ve eğitimlerden olmasına rağmen bir araya gelerek ortak sorunlarını tartıştıkları ve bu konuda politikalarını belirleyip bu politikaların resmi dokümanlar arasında yer alması için lobi yürüttükleri bir deneyim olmuştur.

Başka bir açıdan değerlendirildiğinde, potansiyel suçlu olarak bulunan gençlerin sağlıklı platformlar oluşturulduğunda birbirlerine taban tabana zıt düşünceler içerisinde olsalar bile bir araya gelerek ortak kararlar alabileceklerini göstermiştir.

Giderek büyük köyler haline gelen kentlerin sürdürülebilirliğini korumak ve yeniden bir kent kültürü oluşturma sürecinde geleceğe yönelik kararların alınacağı toplantılara gençliğin katılımının artması ise kent yönetimi ve kentte yaşayan gençlik arasında iletişim kanallarının açılmasının pratik yollarının belirlenmesi ve gençlik sorunlarının sadece akademisyenler tarafından belirlenmesine rağmen bu sempozyumda gençler kendi sorunlarını tartışma ve çözüm önerileri getirme fırsatı bulmuşlardır.

Sempozyumdan çıkan raporlar kurumumuz tarafından Habitat II Kent Zirvesi'nde diğer ülkelerden gelen gençlik temsilcilerine sunulan önerilerin bir taslağını oluşturmuş ve bu konuda uluslararası ortakların vizyonlarını geliştirmesinde kaynak teşkil etmiş ve sempozyumun sonuçlarının büyük bir bölümü Habitat Gündemi'nde yer almıştır.

Madde Bağımlılığı ve Gençlik ile ilgili çıkan sonuçlar çeşitli okullarda eğitim amaçlı yararlanılmıştır. Tür Tanıtım Reklam Hizmetleri A.Ş. ve Marshall Boya ve Vernik Sanayi'nin katkılarıyla kitapçık olarak basılmasıyla bundan sonra çeşitli amaçlarla başvurulabilecek bir kaynak olarak yararlanılacaktır. Kitapçık tüm katılımcılara gönderilecektir.

Artık küresel evimizi inşa etmek için bizde varız...

*Sezai Hazır,
Proje Koordinatörü*

GENÇLİĞİN YÖNETİME KATILIMI

16-17 Mart 1996 tarihlerinde İ.T.Ü İşletme Fakültesi'nde gerçekleşen, Habitat II Gençlik Kozası Sempozyumu'nun atelye çalışmalarından biri olan "Gençlerin Yönetimlere Katılması" konusuna ilişkin çalışma sonuçları:

SORUNLAR

Atelye çalışmalarının ilk bölümü sorunların tartışılmasına ayrılmıştır.

Gençlerin yönetimlere katılması bir süreç olarak ele alınmıştır. Demokrasinin yönetimlere katılmak için bir araç olarak kullanılması ve gençlerin bu şekilde isteklerini belirtmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Temel sorun gençlerin yönetimlerde söz sahibi olmamasıdır. Buna sebep olarak da çeşitli gruplar tarafından gençlerin vasıflarına duyulan güvensizlik (Bilkent Üniversitesi Çevre Kulübü), tecrübesizlik (SBF İstanbul) ve gençlerin iktidara ortak olmasına karşı isteksizlik gösterilmiştir.

Yönetimlere katılmak için gençlerin belirli vasıflara sahip olmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. En önemli vasıflar yaratıcılık, orijinallik ve eherjidir. Bunun yanında gençlerin gerekli bilgi birikimine ve beceriye de sahip olmaları gereklidir. Tecrübe önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Sorun bu vasıfların yönetimlerde nasıl kullanılacağıdır. Vasıf ve tecrübe konusunda gençler olarak tespit ettiğimiz bir başka sorun da yeterli vasıflara sahip olduğunda gençlere yönetime katılma hakkının verilip verilmeyeceğine ilişkin şüphedir. Ayrıca bu vasıflar kim tarafından, hangi kriterlere göre belirlenecektir.

Bir başka sorunsu yönetimlere katılmanın nasıl ve nerede başlayacağıdır. Bütün grupların uyuştuğu üzere yönetime katılma ve demokrasi bilinci ailede başlar. Türk ailesinde varolan totaliter ve ataerkil yapının gençlerin yönetime katılması konusunda bir sorun oluşturduğu tespit edildi.

Konuya ilişkin bir başka temel sorun da örgütsüzlüktür. Okullarda gençlerin yönetimlere katılmasını sağlamak için kurulmuş çeşitli kulüpler, işlevlerini başarıyla yerine getirememekte, bürokratik engellerle karşılaşmaktadırlar. Bu olayın bir başka boyutu da varolan gençlik kuruluşlarının temsil gücünün zayıf olmasıdır. Bunun sonucunda kayıp kuşakla (generation x) karşı karşıya olunduğu, gençliğin yönetimlere katılmakta çok istekli olmadığı, "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" mantığıyla aşırı bireyci olduğu ve toplum sorunlarına duyarsızlaştığı sorunlarını yeterince dile getiremediği, getirdiği zamanlarda ise karşısında ciddi bir muhatap bulamadığı ortaya çıktı. Bu konu ile ilgili diğer bir sorunsu varolan örgütlenmelerin genellikle toplumun çok küçük bir grubunu oluşturan üniversite gençliğince oluşturulduğu, çalışan gençliğince örgütsüz olduğu tespit edildi.

Türkiye'nin gerçek sorununun uygulamalardaki hatalar olduğu tespit edilmiş, bunun da denetim mekanizmalarının işlerlik kazanması ve kuvvetlendirilmesi yoluyla düzeltilebileceği konusunda ortak fikre varılmıştır. Yönetime katılma ve denetleme hakkının kullanılması bir dizi sorumluluğu da beraberinde getirecektir. Haklar ve sorumlulukların birarada algılanması gençleri, yönetimlere daha etkin ve somut katkılarda bulunmalarını sağlayacaktır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Konunun sistematik incelenebilmesi ve daha somut çözüm önerilerinin getirilebilmesi için ana başlıklar altında ele alınması kararlaştırıldı.

Ana başlıklar olarak:

- Aile hayatında yönetime katılma
- Okullarda yönetime katılma

- Yerel yönetimlere katılma
- Çalışma hayatında yönetime katılma
- Devlet hayatında yönetime katılma tespit edildi.

AİLE HAYATINDA YÖNETİME KATILIM

Aile bir devletin küçük bir modelidir. Baskıcı ve demokratik bir devlet olabileceği gibi aileler de baskıcı veya demokratik olabilir.

Türkiye’de totaliter ve ataerkil bir aile yapısı vardır. Bu bağlamda, modernizm sonucu ortaya çıkan kuşak çatışmasını ortadan kaldırmak için bu kültürün yumuşatılması gereklidir. Aile kültürünü değiştirmek aileyi yok etmek anlamına gelmemelidir. Günümüzde aile içinde iletişim ve eğitim sorunu bulunmaktadır. Ebeveynler kendilerini eğitime kapatmışlardır. Bunun değişmesi gereklidir. Ebeveynler sadece medikal değil psikolojik sağlık açısından da eğitilmelidirler. Bu konuda Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması gibi kurumların yanı sıra danışmanlık servisleri de hizmet vermelidir. Ekipler kurulmalı ve var olan ekiplerin çalışması sağlanmalıdır. Çocuk psikolojisi üzerine eğitim bombardımanı gerçekleştirilmelidir. Bu eğitim ebeveynlerin yanı sıra çocuklara da verilerek bilinçlenmeleri sağlanmalıdır.

Aile içinde yönetimlere katılma konusunda gençlerin önüne çıkan bir başka engel de ekonomik bağımlılıktır. Ailelerin, çalışmayan ve ekonomik açıdan kendilerine bağlı olan çocukları üzerinde bu gücü kullanmaları, gençlerin karar verme alanlarını daraltmaktadır. Gençlerin üzerindeki ekonomik baskının hafifletilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca çalışan ve anelerimiz gereği kazandıkları parayı ailelerine teslim eden gençlerin varlığına dikkat çekilmiş, bu gençlerin karar mekanizmalarına minimal düzeyde katıldıkları vurgulanmış ve bu sistemin değişmesi temenni edilmiştir. Gençlerin aile içerisinde yaşadıklarının sokaklara yansdığına da dikkat çekilmiştir.

Çocukların yanlış yapma hakları olmalıdır. Anne ve babalar çocuklarını bir dereceye kadar yönlendirmeli, ancak çocukların belli konularda kendi kararlarını ver-

mesine izin verilmelidir.

OKULLARDA YÖNETİME KATILIM

Okullarda öğrencilerin demokratik yollarla yönetime katılmasının gerekliliği bütün gruplarca onaylandıktan sonra farklı sorunları olduğu gerekçesiyle bu konu üniversiteler ve liseler olmak üzere iki ana başlık altında incelenmeye başlanmıştır.

a) Üniversitelerde yönetime katılım

Gençlerin yönetime katılması konusunda yapılan tartışmalarda üç model öne sürüldü.

1) Bilkent Modeli: Üniversitelerde, öğrenci kulüplerinin temsilcilerinin oluşturduğu öğrenci konseyinin kurulması ve katılımdan dolayı yaptırım gücüne sahip olması; öğrenci dekanlığının kurulması, bu dekanlıkta gerekli formasyona sahip, danışmanlık yapabilecek psikologların bulunması ve öğrencilerin yönetime katılması önerildi.

2) İstanbul Üniversitesi Öğrenci Koordinasyonu: Bilkent modelinin bugünkü hukuk kurallarının dışında olduğunu, devlet üniversitelerinde bu sisteme izin verilmediğini belirterek Öz Örgütlülük modelini önerdi. Bu modelle yönetimin çalışanlarda ve öğrencilerde olacağı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen bir yapılanma olacağı belirtildi. Kulüplerin değil öğrencilerin temsil edilmesinin önemine dikkat çekilerek örgütlenmenin fakülte tabanlı değil üniversite tabanlı olması ve tüm üniversitelere yayılması gerektiği belirtildi. Bu sistemin doğal sonucu olarak, Koordinasyon tarafından YÖK'ün kaldırılması önerildi. Diğer katılımcılarsa YÖK bünyesinde bir düzenlemeye gidilmesinin daha doğru olacağı konusunda birleştiler.

3) Sivil toplum mantığını işleyerek yapabilir olduğumuz şeylerin belirleneceği bir model önerildi. Bu modelde fakültelerden seçilen temsilcilerin düzenli olarak biraraya gelmesi, çıkan sonuçların her fakültede tartışılması ve böylelikle herke-

sin yönetime (söz ve karar aşamasında) katılması önerildi. Yönetimin siyasi ototiden bağımsız olması gerektiği vurgulandı. Tüm grupların herkesin temsil edildiği, akademik ve bağımsız üniversite fikrinde birleştiği, ancak bu yolda farklı modelleri benimsedikleri belirtildi. Dernekler ve kulüplerden destek alınmasının yanı sıra medyanın da bu sorunlara daha çok eğilmesi için çalışılması gerektiği tespit edildi. İleride oluşturulabilecek konseylerin de partizan politikalar gütmemesi, ayrılmaya değil birleşmeye yönelik olması ve çoğunluğun yanında azınlığın sesini de duyurabilecek bir yapıyı benimsemesinin önemine dikkat çekildi.

b) Liselerde yönetime katılım

Liselerde bağımsız bir yönetime katılma modelini hayata geçirmenin imkansız olduğu görüşü ileri sürüldü. Temsili mekanizmaların yok denecek kadar az olduğu ve olanların da öğrenciler tarafından değil öğretmenler tarafından seçilenlerce kullanıldığı ve temsilcilerin hiçbir yetkisi olmadığı belirtildi. Ayrıca isteklerin daha masum ve şekle yönelik olduğu, özgürlüğün hiç olmadığı vurgulandı. Çözüm önerisi olarak ağabeylik-ablalık sisteminin kurulması getirilirken; Koordinasyon, öz örgütlülük modelinin liselere de uygulanabileceğini ve böylelikle demokratik lisenin geleceğini belirtti.

YEREL YÖNETİMLERE KATILIM

Örgütlenmenin sadece bir araç olduğu ve amacın toplum içinde bireyi hakim kılabilmek olduğu Urla Belediyesi Gençlik Meclisi'nce ileri sürüldü. Hiyerarşik yapının kariyerizm hastalığına yol açtığı belirtildi. Yatay örgütlenmenin öngörüldüğü gençlik meclisi modelinden klasik anlamda bir lider çıkmayacağı ancak herkesin belirli sorumluluklar alarak liderlik bilincine ulaşacağı belirtildi. Her belediyenin katılımı kendi yerel yönetimi içerisinde gerçekleştirmesi, oluşturulacak gençlik meclislerinin partizanlıktan uzak, süreklilik ilkesine bağlı çalışması önerildi. Etik liderlik kavramı gündeme getirildi. Ahlak anlayışının egeyen olduğu bir liderlik anlayışının benimsenmesi üzerinde duruldu. Yerel yönetimler globaliğin bir parçası olduklarını unutmamalıdır. Bu bağlamda katılıma ilişkin bir kültür yaratılmalıdır. Bu kültürde toplum faydası ön plana çıkarılmalıdır.

Yerel yönetimlerde saydamlık ilkesi esas alınmalıdır, birimler arasında iletişime açık bir yapı benimsenmelidir. Her kamu hizmeti, yapılabileceği en alt yönetim düzeyinde yapılmalı, kolaylaştırıcılık ilkesi temel alınmalıdır. Yerel sistemin yapısal düzenlemesi yapılmalıdır. Ancak bu hem yerel yönetim temsilcileri hem de merkezi otorite temsilcilerinin ortaklığı ile gerçekleşmelidir.

ÇALIŞMA HAYATINDA YÖNETİME KATILIM

Danışmanlık sistemleri kurulmalı, varolanlar kuvvetlendirilmelidir. Sendikalar kurulmalı ve gençlere yer verilmelidir. Sendikalaşmaya ilişkin kanuni kısıtlamalarda düzenlemeye gidilmelidir. Çalışma hayatına adım atmadan, ortamı tanımayı sağlayan gençlik örgütleri desteklenmelidir.

DEVLET HAYATINDA YÖNETİME KATILIM

Politika bir meslek olmamalıdır. Gençlerin yönetime katılması için seçilme yaşının aşağı çekilmesi sağlanmalıdır. Gençlik bilinçlendirilmeli ve aktif olarak politikalar üretmelidir. Denetleme mekanizmalarının da yönetime katılmada aktif bir rol oynadığı, bu mekanizmaların geliştirilerek bilinçli kullanılması gerektiği belirtildi.

GENÇLİK ve KENTLEŞME

- Ulaşım	- Kamu alanlarının kullanımı	- Örgütlenme	- Sanat&Kültür
- Sağlık	- İş	- Aktiviteler	- Altyapı
- Çevre	- Barınma	- Ahlak	- İdeoloji
- Göç	- Eğitim(kentli olmak)	- Katılım	- Tüketim

ANA KONULAR

- Göç
- Barınma
- Kamu Alanlarının Kullanımı

SORUNLAR

Göçten dolayı başka illere veya ülkelere gelen insanlar, geldikleri yerin kültürüne ve eğitimine adapte olmakta oldukça güçlük çekiyorlar. Ancak bildiğimiz gibi insanların gittikleri yere adapte olması oldukça önemli. Bu uyum sağlama süreci, ancak dünyayı bir bütün ve bütün ülkeleri bir beden in parçaları olarak kabul ettiğimiz takdirde mümkün olabilir.

Sağlık sorunun en fazla görüldüğü bölge kırsal kesim ve gecekondu semtleridir. Gecekondu semtleri de göçün bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadırlar. Çarpık kentleşmeyi nasıl engelleriz sorusunun karşısında göçü nasıl engelleriz sorusu çıkmaktadır. Göç sonucu psikolojik sorunlar belirir. Ekonomik nedenler göç olgusunun nedenlerinin başında gelir.

Eğitimle ilgili olarak önemli sorunlardan bir diğeri de yurt sorunudur. Yurtlar gençler için çok sağlıklı koşullardadır.

Özetle; gecekondulaşma, göç, eğitim ve ekonomi sorunları en önemli sorunlardır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- İstanbul' un % 60' ı kaçak yapılaşma sorunu ile karşı karşıyadır ve gecekondulaşma masum bir kavram haline gelmiştir. Kent ihtiyaçları karşılanmamaktadır. Kaçak yapılaşma önlenmelidir.
- Sağlık hizmetleri artırılmalı ulaşım sorunu çözümlenmelidir. Sağlıklı bir çevrenin yaratılması gereklidir. Barınma insan hakkıdır.
- Göç önlenmeli, nüfus planlamasını uygulamaları desteklenmelidir.
- Kamu alanları yaratılmalıdır.
- Kentlerde, varoşlarda, üniversitelerde gençliğin sanatsal ve kültürel aktiviteler yapabilecek alanlar oluşturulmalıdır.
- Kentlerde gençlere ait yerler yaratılmalıdır.
- 18 yaşından sonra gençler ailelerinden ayrı yaşamak istedikleri zaman bu gençlerin isteklerine cevap verebilecek alanlar oluşturulmalıdır.
- Kentler sadece güzel evlerin bulunduğu mekanlar değil, insanların ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş mekanlardır. Kentin sosyolojisi, ekonomisi ve mozaiği vardır. Bir kitlenin o mekanı temsil edebilmesi için o kente entegre olması ve bilinçlenmesi gerekmektedir. Toplumsal barışın sağlanması için farklı kültürleri kabul ederek bunlara saygı duymak ve kültürleri geliştirmek gereklidir. Devletler kültürler arasında tarafsız davranmalıdır.
- Doğulu - Batılı ayrımı yapılmamalıdır, planlamalarla mahalli çözümlere ulaşılmalıdır.
- Uydu Kentler oluşturularak ana kentin yükü hafifletilmelidir.
- Göç önlenmelidir.
- İnsanlar bilgilendirilmelidir.
- Sosyal bilinç artırılarak örgütlenme güçlendirilmelidir.

MADDE BAĞIMLILIĞI

Bağımlılık çalışma grubu, HABITAT gençlik kozasına bağlı olarak yürüttüğü bu çalışmaların, HABITAT sonrası da devam etmesinin ve süreklilik kazanmasının önemini gözönüne alarak, UMGEF (Uyuşturucu Maddeler ve Bağımlılık Gençlik Platformu) adı ile çalışmalarını sürdürme kararını almıştır.

SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

Toplantı öncesi belirlenen gündem gereği bazı soru ve sorunlar tartışılarak bunların yanıtları bulunmaya çalışılmıştır. Bunlar aşağıda yer almaktadır.

a. Uyuşturucu madde nedir?

Bağımlılık yapan bütün maddelere uyuşturucu adı verilebilir. Bunlar esrar, opioidler (eroyn, morfin vb), LSD, uçucu maddeler, amfetaminler, stimulanlar, kokain ve barbitüratlar olarak belirlendi.

Sigara ve alkolün de bağımlılık yapıcı maddeler olduğu ancak grubun etkinlikler sırasında yukarıda sayılan maddelere öncelik vermesi gerektiği kararına varıldı.

b. Bağımlılık nedir?

Bağımlılık önüne geçilemez ve engellenemez bir istektir. Fiziksel ve ruhsal değişikliklere neden olan, dışarıdan alınan maddeler kimyasal maddeler ile gelişir. Sağlık, ekonomik ve sosyal açıdan sorun ve zararlar yaratır. Kişi bu zararları bile bile kullanır ve kullanmayı uzun süre durduramaz. Kullanılan madde miktarının giderek artması söz konusudur.

c. Uyuşturucu maddeler ve bağımlılık konusunda bir gençlik çalışma grubuna gereksinim var mıdır?

Böyle bir etkinlik gereklidir. Bunun nedenleri aşağıda sıralanmıştır:

- 1) Türkiye'de uyuşturucu maddeler ve bağımlılık sorunu giderek artmaktadır
- 2) Türkiye'de uyuşturucu madde kullanım oranı, diğer ülkeler ile kıyaslandığında

düşüktür. Bu oran düşüktür, ancak bu oranın artış hızı çok fazladır. Bu noktada Türkiye'de yapılması gereken çok şey vardır.

3) Uyuşturucu madde ve bağımlılık sorunu gençleri tehdit eden önemli bir sorundur. Bu nedenle bu soruna gençlerin kendisinin sahip çıkması gerekmektedir.

4) Gençliğin doğası ve özelliği gereği, bu konuya getireceği yaklaşımlar sorunun çözümünde önemli bir katkı oluşturacaktır.

5) Böyle bir grubun varlığı gençler arasında ortak anlayışın düşünceye, düşüncenin eyleme dönüşmesini sağlayacak ve bu süreci kısaltacaktır.

6) Gençlik arasında bugüne kadar yürütülen çalışmaların koordinasyonu sağlanacaktır.

7) Gençliğin kendi üreteceği mesajlar, gençlik üstünde çok daha etkin olacaktır.

8) Gençliğin kendi inisiyatifini kullanarak, kimliğini oluşturarak, kendini daha özgür ifade edebilmesi ve bir sivil toplum kuruluşu olarak varlığını sürdürebilmesi için, bir platformun varlığı çok önemlidir. Tamamen gençlerin kurduğu, yönettiği, özgür bir örgüte gençlerin ilgisi daha fazla olacak ve çekicilik sağlanabilecektir.

d. Bu konuda gençliğin rolü nedir?

Uyuşturucu sadece gençliğin sorunu değildir. Gençleri en iyi anlayabilecek kişiler, gençlerdir. Bu nedenle gençlik, çalışmalarını birincil olarak gençlere yönelik olarak yürütmelidir.

Konunun toplumsal bir sorun olduğu gözönüne alınarak ikinci sırada gençliğin toplumun diğer kesimlerine yönelik çalışmalar yürütmesi gereklidir. Gençler aracılığı ile topluma yönelik bilgilendirme faaliyetleri (afiş gibi genel etkinlikler ile) yürütülebilir.

Gençliğin uyuşturucu maddeler ve bağımlılık ile mücadelede aşağıdaki rolleri üstlenmesinin gerekliliğine karar verilmiştir:

- 1) Kullanmayanların kullanmamasına yönelik önleme çalışmaları.
- 2) Uyuşturucu madde kullananların bağımlı olmasını önleme çalışmaları.
- 3) Bağımlı kişileri bırakmaya yönlendirmek ve bağımlılar ile yürütülen rehabilitas-

yon çalışmalarına katılmak.

e. HABITAT'a hazırlanma sürecinde neler yapılacaktır?

- 1) Anket çalışması: Gençliğin uyuşturucu maddeler ve bağımlılık konusu ile ilgili görüş ve inançlarının belirlenmesi amacı ile yaygın bir anket çalışmasının yapılmasına karar verildi. Bu çalışma gençler ile yüzyüze yürütülecek ve UMGE'ye katılımı artıracak bir çalışmadır.
- 2) Lise ve Üniversitelerde ayrı ayrı afiş yarışmalarının düzenlenmesi: Gençliğin konu ile ilgili kendi afişini kendi yapması amaçlanmıştır.
- 3) Sanatçı gençlik ile birliktelik: Aşağıda yeralan sanatsal etkinliklere katkı sağlamak amacı ile, sanat ile uğraşan gençliğin çalışmalara katılması sağlanacaktır.
- 4) Uyuşturucu ile ilgili bir video-klip hazırlanması: Bu klip gençlerin konu ile ilgili kendi ürettiği çeşitli sanatsal etkinliklerden oluşacak, reklam biçiminde hazırlanacak bir filminden oluşacaktır.
- 5) Gençlik sempozyumu düzenlenmesi: Gençlerin konu ile ilgili görüşlerinden oluşan bir sempozyumun düzenlenmesi ve bir kitapçığın hazırlanması.

f. HABITAT sırasında neler yapılacak?

- 1) Yürütülmekte olan anket çalışmalarının bir salonda bir film veya "Dia Gösterisi" ile sunulması.
- 2) Düzenlenecek olan afiş yarışmasında ödül kazanan eserlerin bir salonda sergilenmesi.
- 3) Uyuşturucu maddeler ve bağımlılık ile ilgili bir "workshop" düzenlenmesi.
- 4) Youth Cafe'de uyuşturucu ile ilgili sanat gösterilerinin sunulması.
- 5) Hazırlanacak klabin dev ekranda gösterimi.
- 6) Sempozyum sonucu oluşturulacak bilgilerin posterler ile sunumu.

GENÇLİK VE EĞİTİM

SORUNLAR:

- Üniversitelerin akademisyen kapasitesi bakımından yetersizliği ve maddi desteğe ihtiyaç duyması.
- Üniversite giriş sistemindeki eksiklikler ve bundan kaynaklanan teste yönelik bilgiyi ezberleme sistemi. Öğrencilerin amaçlarının ve hedeflerinin üniversiteye girdikten sonra uyuşamaması.
- Üniversite eğitiminin hedefinde sapmalar.
- Öğrencilerin kendilerini ilgilendiren konularda karar sahibi olamaması.
- Eğitimcilerin sayıca az ve kapasitelerinin yetersiz olması.
- Eğitimcilerin yetersiz maaş almaları.
- Orta dereceli okullarda verilen öğretimin yetersizliği (dershane sorunu).
- Ağır ders programlarından dolayı verimsizleşme.
- Toplumun en küçük birimi olan ailenin eğitiminin eksikliğinden kaynaklanan ve topluma yansıyan sorunlar.
- Toplumun eğitiminde medyanın desteğinin yetersiz kalması
- Cinsiyet ayrımı yapılması.
- Cinsel eğitimin önemi ve okullarda yer almamasından kaynaklanan sorunlar.
- Gençlerin meslekleri yeterli ölçüde tanımamaları ve bilinçsiz meslek seçimi yapmalarından kaynaklanan sorunlar.
- Devletin (hükümetin) eğitime yeterli kaynak ayıramaması .

- Çeşitli mesleklerde ara kademedeki teknik eleman yetersizliği.
- Eğitimin araştırmayı teşvik edici olmaması, laboratuvar kapasitesinin yetersizliği. Bundan kaynaklanan ezberci eğitim anlayışı.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Paralı eğitimle beraber eğitim kalitesi de artmaktadır. Üniversitelerin finansal sorunlarının çözümlenebilmesi için iyi yerleşmiş, dengeli ve denetlenebilen bir burs sistemi geliştirilmelidir. Bunun için üniversitelere dışarıdan destek verecek vakıfların artırılmalıdır.
- Laboratuvar olanakları sağlanmalı ve araştırmaya destek verilmelidir.
- Üniversite giriş sisteminin niteliği: Sınav sisteminden kaynaklanan sorunlar her geçen gün artarak birlikte sınav sistemini de yeniliğe ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversiteye girmeye hak kazanan öğrenciler de başka kriterlere tabi tutulmalıdır.
- Üniversite Hedefi ve Üniversite Eğitimi: Üniversite eğitimi kişilik geliştirici olmalı ve sosyal aktivitelerle destek sağlanmalıdır. Üniversite kültürü ve geniş bir dünya görüşü veren, teorinin pratiğe dönüştürüldüğü bir yer olmalıdır.
- Akademisyenlerin niteliği: Öğretim görevlisi sayısı artırılmalı ve akademisyenler sürekli kendilerini yenilemelidirler. Araştırmalara maddi destek sağlanması ve akademisyenlerin belli kriterlere sahip olmaları gerekmektedir.
- Toplumun eğitilmesi : Birey olarak insanı eğitmeliyiz. Bir birey başkasını, o bir başkasını etkileyecek ve sonuçta toplum etkilenecektir. Çocuk küçük yaştan itibaren ailede gördüğü eğitimi, olumlu olduğu takdirde okul hayatında da sergileyeceği için anne ve babanın bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu yüzden anne ve babayı eğitmek için etkili konferanslar ve çalışmalar yapılmalıdır.
- Medyanın görevini bilmesi, faaliyetlerinin kanunlarla düzenlenmesi, hazırladığı programları yüzdelerle ayırarak her türlü programa yer vermesi gerekir.

Araştırımcı gazeteciliğin rolü artmalıdır. Kötü programlara itiraz edilmeli, iyi programlara destek verilmelidir. Eğitim programlarına daha fazla yer verilmelidir.

- Cinsel Eğitimin sağlıklı bireyler yetiştirme açısından okullarda yer almasının gerekliliği: Bu eğitimi sağlayacak eğitim kadrosu eğitime tabi tutulmalıdır.
- Meslekleri tanıtıcı eğitim programlarının, ilkokul eğitiminden sonra, psikolojik danışmanların rehberliğinde uygulamaya geçirilmesi.
- Gelecek neslin yetiştirilmesinde önemli ölçüde payı olan öğretmenlere devletin bütçesinde yeterince yer vermelidir.
- Ara kademenin teknik eleman bakımından desteği: Yüksek meslek okulları tarafından sağlanmalıdır. Bu nedenden dolayı meslek yüksek okulları sayıca artırılmalıdır.
- Zorunlu eğitim 8 yıla çıkarılmalıdır.
- Daha az sayıda ancak nitelikli üniversitenin açılması.
- Okullarda öğrencilerin eğitimi değerlendirebilecekleri demokratik bir ortamın sağlanması.
- Din derslerinin kültürlü, tarafsız ve evrensel değerleri özümsemiş öğretmenler tarafından her dini içeren bir ders olarak verilmesi.
- Zihinsel ve fiziksel engellilere verilen eğitimin yaygınlaştırılması.
- Okuma yazma oranının ve veriminin artırılması; kütüphanelerin çağcıl hale getirilmesi ve halkın kullanımına açılması.
- Halkın her kesiminin yararlanabileceği eğitim kurumlarının oluşturulması.
- Aileye dolayısıyla topluma sosyal yaşam bilincinin verilmesi.
- Elde edilen hakların uygulanır hale gelmesi için baskı gücü oluşturulması.

GENÇLİK ve İLETİŞİM

"Gençlik ve İletişim" atelye çalışma grubu dünya insanının temel sorunlarından biri olarak gördüğü "iletişim" kavramını 3 temel başlık altında incelemiştir.

ANA BAŞLIKLAR

- Gençlik ve medya
- Gençlik ve gençlik
- Gençlik ve devlet

SORUNLAR

- Aile içi iletişimsizlik
- Medya ve gençlik arası iletişimsizlik
- Sosyal toplum sınıfları arası sorunlar
- Kişisel kimlik arayışı ve iletişimin önemi
- Gençler arası, bireysel ve kurumsal kopukluk
- Gençlik grupları arası iletişimsel sorunlar
- Gençlik ve devlet arası iletişimsizlik

AİLE İÇİ İLETİŞİMSİZLİK

Gençler toplumda kimlik kazanımına en sağlıklı ortamı kendi aile içi ilişkilerinde bulmaktadırlar. Aile bireylerinin eğitimsel ve kültürel eksiklikleri bir neden-sonuç ilişkisi içinde genç bireyin kimlik arayışını etkilemektedir. Aile içinde eşitlik

kavramının yerleşmemiş olduğu özellikle gençler arasında yaygın bir kanıdır. Bu yüzden aile içi iletişimsizlik sorunlarının giderilebilmesi için ;

- Aile içi hukuk sağlamlaştırılmalı, genç bireylerin aile içinde kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir aile ortamı yaratılmalıdır. Aile içinde kararlar demokratik bir şekilde alınmalı ve bu yolla bireyin demokratik bir vizyona sahip olması kolaylaştırılmalıdır.

- Bunun için 'Medya' kullanılmalı, topluma yol gösterici ve eğitici yayınlara başlanmalıdır.

- Eğitimde varolan cinsiyet ayrımcılığına son verilmeli, yurt dışında örnekleri olan "Aile Okulları" açılmalıdır.

- Toplumsal eğitimde tarz oluşturulmalı, eğitimde ailenin yeri nitelendirilmelidir.

- Aile içi sorunların çözülmesinde sevgi ön planda tutulmalı, kuşak çatışmaları önlenmeli, uzlaşmacı tavır aile bireyleri arasında yerleştirilmelidir.

MEDYA VE GENÇLİK ARASI İLETİŞİMSİZLİK

Atelye grubu medyanın toplum kimlik ve kültürünü oluşturmada yol gösterici, eğitici ve duyarlı olma sorumluluğuna sahip olması gerektiği ancak bu misyonlarının hiçbirini yerine getirmediği konusunda hemfikirdir. Atelye çalışma grubunun bir ortak kanısı da medya sektöründe duyarlı insanların seslerini yeterince duyuramadığı ve gerek görsel gerek yazılı basın reklam amaçlı yayınlara yöneldiğidir. Ancak buna karşın toplum ve özellikle gençlik seçici değildir, tepkilerini birarada dile getirememekte, olumlu gördüğü yayınları da desteklememektedir. Medya ile oluşan iletişim sorunlarına aşağıdaki çözüm önerileri öne sürülmüştür:

- Gençlik kurumsal güç birliğine gitmeli, HABITAT II ve sonrası bir platform olarak kullanılmalı varolan ve oluşacak gençlik örgütlenmeleri desteklenmelidir. Ancak bu şekilde toplumsal sorunlara duyarlı bir gençlik kitlesi oluşabilir.

- Gençlik medyada seçici olmalı, olumlu yayınları desteklemeli olumsuzlukları tepkilerle dile getirmelidir.
- Medya gençliğin sorunlarına yönelmediği ve tüketici bir toplum kitlesi olarak gördüğü sürece gençlik önce pratikler anlamında bir araya gelip tepki gösterilmeli hatta sorunlarını dile getirebilmek için kendi basın ve TV kurumlarını kurmalıdır.
- Medyada toplum sorunlarına duyarlı insanlar görev almalı, üniversitelerin iletişim bölümlerinde eğitim düzeyi arttırılmalı, medyanın tekel haline gelmesi önlenmelidir.
- Gençlik sorunlarını dile getirirken ilk aşamada görseleğe önem vermeli kısa vadede basının ilgisini çekebilecek aktivitelerle biraraya gelmelidir.

DEĞİŞİK SOSYAL SINIFLARA AİT GENÇLER ARASINDAKİ İLETİŞİMSİZLİK

Toplum, kültürel ve sosyal altyapısının yetersiz olması değişik sosyal tabakalar arasında bir çok sorun meydana getirmiştir. Özellikle gençlik, eğitimde halen fırsat eşitliğinin yaratılmaması, gelir dağılımındaki dengesizlik ve dünya vatandaşlığı bilincinin yerleşmemesi sonucu oluşan güçlükleri yoğun olarak yaşayan bir toplum katmanıdır. Bu güçlükleri önleyebilmek için:

- Toplumun her kesimine, eğitimde fırsat eşitliği yaratılmalıdır. Gelir dağılımı dengelenmeli işsiz gençlere iş olanakları yaratılmalıdır.
- Oluşan sosyal sınıflar arası kültürel ve sosyal farklılıklar, ancak HABITAT gibi bir sorumluluk ortaklığında söz konusu edilmeden, toplumsal sorunların çözümünde uzlaşmacı tavır ortaya koyulabilir.
- Sosyal sınıf farklılığını yaşayan gençlerin biraraya gelip kültürel, sanatsal, sportif faaliyetleri gerçekleştirebilmeleri için kullanılmayan binalar restore

edilmeli, gençlerin yararına açılmalıdır.

GENÇLİK ve DEVLET ARASINDAKİ İLETİŞİMSİZLİK

Devlet gençler için toplumsal yapının dengesinin oluşmasında ve muhafazasında uzun zamandır beklenen yatırımları yapamamaktadır. Geleceğini devredeceği gençleriyle görüş alışverişinde bulunmamakla, gençlik devlet arası iletişimsizlik sorun halini almıştır. Atelye bu soruna şu çözüm önerilerini uygun bulmuştur:

- Devlet gençlere fikirlerini alarak güvendiğini ortaya koymalı, onlara yönetimlerde söz sahibi olma imkanı vererek tecrübe kazanmalarına yardımcı olmalıdır.
- Gençler dernek ve diğer toplumsal kurumlara katılarak sorunlarını dile getirebilir ve çözüm arayabilirler.
- Sivil toplum kurumu anlayışının yaygınlaşması yönetimlerde halkın daha etkin olarak karar alma mekanizmalarına katılımını teşvik edecektir. Gençler kendi sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek HABİTAT anlayışının kurumsallaşmasını sağlayabilirler.

SEMPOZYUMA KATILAN KURUMLAR

Urla Belediyesi Gençlik Meclisi, Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, Saint Michel Lisesi, İstanbul Üniversite Öğrencileri Koordinasyonu, AIESEC, Eczacılar Birliği Gençlik Komisyonu, MİHAK Türkiye Bahai Toplumu, Kadıköy Anadolu Lisesi, Robert Koleji, Fenerbahçe Lisesi, 21. yy Eğitim ve Kültür, SAİ İnşaat müh, Ereğli Üniv. Tıp Fak., Bilkent Üniversitesi, K.T.Ü. Kimya Bölümü, Çukurova İşletme, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, AMATEM-ÜTOPYA, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi, Özel Esayan Lisesi, Türkiye Eczacılar Birliği Gençlik Komisyonu, Evrensel Kardeşlik ve Bilgelik Derneği, Boğaziçi Üniversitesi İşletme ve Ekonomi Kulübü, Genç Sigortacılar Derneği, Galatasaray Üniversitesi, Şişli Leo Kulübü, T.C.Meb Özel Tudem, Semiha Şakir Lisesi, Bilkent Üniversitesi, YDA Orhan Cemal Fersoy Lisesi, Saint Benoit Fr. Lisesi, Koç Özel Lisesi, YEKÜV, Rotaract Kulüpleri, İTÜ İşletme Müh. Kulübü

Ana sponsorlar

Marshall
boya

Tür Tanıtım

Reklam Hizmetleri Anonim Şirketi